

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 27Csp/66/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201867
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zaťková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1622201867.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký sudkyňou JUDr. Katarínou Zaťkovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: M. O., nar. XX.XX.XXXX, L. XXX, L., o zaplatenie 3.976,75 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti 149,16 Eur z a s t a v u j e.
- II. Súd žalobu z a m i e t a.
- III. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.08.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3.976,75 Eur s príslušenstvom. Svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 21.12.2015 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol veriteľ žalovanému pôžičku vo výške 6.000 Eur. Žalovaný uhradil len sumu 5.303,34 Eur. Žalobca listom zo dňa 27.11.2019 - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok. Súčasne žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť celého úveru. Žalovaný dlžnú splátku neuhradil, a tak žalobca dňa 19.01.2020 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.01.2020. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje 3.976,75 Eur. Žalobca si uplatňuje aj zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa od oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný na úver uhradiť 9.160,93 Eur. Uvedenú sumu tvorí súčet predpísaných splátok do zosplatnenia a suma po zosplatnení: počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet x výška) Suma po zosplatnení Spolu istina. 36 x 109,22 Eur 3931,92 Eur 5.229,01 Eur = 9160,93 Eur. Ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil 5.303,34 Eur. Súčasťou pohľadávky sú aj náklady, ktoré žalobcovi vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. Uvedené náklady žalobca eviduje v Prehľade splátok a úhrad v stĺpci MP3 vo výške 119,16 Eur.

2. Žalobu sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk spolu s poučeniami a výzvou na vyjadrenie k žalobe, a tak v súlade s § 116 ods. 2 CSP súd zverejnil dňa 20.01.2023 na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu Oznámenie o podanej žalobe. Žaloba sa považuje za doručenu dňa 05.02.2023. Žalovan7 sa k žalobe nevyjadril.

3. Uznesením č.k. 27Csp/66/2022-93 zo dňa 03.04.2023 súd pripustil, aby z konania vystúpil pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s. a na jeho miesto vstúpil nový žalobca spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154.

4. Podaním doručeným súdu dňa 27.06.2023 žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní a doplnil žalobu. Žalobca vzal žalobu čiastočne späť v sume 30 Eur z dôvodu čiastkovej úhrady zo strany žalovaného a v sume 119,16 Eur ako nákladov na vymáhanie pohľadávky. Žalobca žiadal teda žalovaného zaviazat' na zaplatenie sumy 3.827,59 Eur s príslušenstvom.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28.06.2023, na ktoré sa nedostavil žalobca a dostavil sa žalovaný. Žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní podaním doručeným súdu dňa 27.06.2023 a žiadal konať vo svojej neprítomnosti. Na pojednávaní žalovaný uviedol, že ao žalobcom komunikovali a aj nejakú splátku uhradili, ale keď chceli uhrádzať viac, povedali im, že to musia mať povolené súdom. Nedokáže uhrádzať viac, lebo má exekúciu na dom vo výške 400 Eur a žije s manželkou len z dôchodku. Žalovaný uviedol, že môže zaplatiť maximálne 25 Eur mesačne, viac nie.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: Notárska zápisnica N 3283/2017, Zmluva o spotrebiteľskom úvere, Kópia OP a preukazu poistenca, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, Potvrdenie o výplate dôchodku, Štandardné európske informácie, Predžalobná upomienka, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, Prehľad splátok a úhrad, Oznámenie o postúpení pohľadávok, Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, Dodatok 6 K, keď zistil tento skutkový a právny stav:

7. Dňa 21.12.2016 uzavreli pôvodný žalobca ako pôvodný veriteľ a žalovaný Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 6.000 Eur. Celkové náklady spotrebiteľa boli v Zmluve uvedené ako 7.106,40 Eur, celková čiastka 13.106,40 Eur, splátka 109,22 Eur, počet splátok 120, RPMN 19,90%, odplata 19,90%, ročná úroková sadzba 19,90%, priemerná RPMN 13,89%, prvá splátka splatná 20.01.2017, termín konečnej splatnosti 20.12.2026. Ďalšie splátky splatné 20. dňa v mesiaci.

8. Z Predžalobnej upomienky zo dňa 27.11.2019 súd zistil, že pôvodný žalobca upozornil žalovaného, že ak do 05.01.2020 nedôjde k úhrade bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Z doručienky súd zistil, že zásielka bola žalovanému doručená do vlastných rúk dňa 04.12.2019.

9. Z Oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti zo dňa 22.01.2020 súd zistil, že pôvodný žalobca oznámil žalovanému že jeho dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz a dlžná čiastka k danému dňu je 5.775,86 Eur.

10. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na úver uhradil 5.303,34 Eur. Náklady s vymáhaním pohľadávky boli 119,16 Eur a celkovo mal žalovaný na úver zaplatiť 9.160,93 Eur.

11. Z Notárskej zápisnice N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 zo dňa 11.12.2017 súd zistil, že pôvodný žalobca ako nástupnícka spoločnosť prebrala práva a povinnosti spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. ako zanikajúcej spoločnosti spolu s druhou nástupníckou spoločnosťou VÚB Leasing, a.s. Projektom rozdelenia zlúčením.

12. Z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 v spojení s Dodatkom č. 6 K zo dňa 20.12.2022 súd zistil, že pôvodný žalobca postúpil pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu na žalobcu. Z prílohy č. 3 k rámcovej zmluve súd zistil, že výška pohľadávky evidovanej voči žalovanému je 3.976,75 Eur. Postúpenie pohľadávky pôvodný žalobca oznámil žalovanému Oznámením zo dňa 23.02.2023.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení

spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

18. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

22. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

23. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

24. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

25. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (Ďalej len „zákon o bankách“) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

27. Podľa § 17 ods. 2 písm. zákona o spotrebiteľských úveroch Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

28. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žalobca môže vziať žalobu späť.

30. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť šťastí, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

31. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

32. Na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd konanie v časti uhradenej sumy 30 Eur a v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 119,16 Eur, t.j. spolu vo výške 149,16 Eur zastavil.

33. V prejednávanvej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je po čiastočnom späťvzati nedôvodná a je potrebné ju zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

34. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Bez vyriešenia otázky vecnej legitímácie strán sporu nemožno súd vo veci rozhodnúť, pretože skúmanie vecnej legitímácie strany sporu je procesnou povinnosťou každého vo veci konajúceho súdu. Súd vecnú legitímáciu v spore skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta, a zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. Postup konajúceho súdu, ktorý opomenie vyriešenie kardinálnej otázky, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offio viazaný, protirečí obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri nalez ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 407/2016-37).

35. Aktívnu vecnú legitímáciu v konaní je súd povinný skúmať ex offio (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov pod R 6/2022).

36. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere právny vzťah, ktorý je od jeho vzniku nevyhnutne posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), keďže zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod a

zaroveň právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

37. Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok v znení Dodatku 6 K zo dňa 20.12.2022 došlo k postúpeniu pohľadávky z predmetnej zmluvy z pôvodného žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s ako postupcu na spoločnosť žalobcu ako postupníka. V tomto konaní si teda uplatňuje žalobca pohľadávku voči žalovanému ako postúpenú pohľadávku od pôvodného veriteľa.

38. V súvislosti s otázkou platného postúpenia pohľadávky súd poukazuje na skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že by pohľadávka pôvodného veriteľa voči žalovanému bola splatnou, či už z dôvodu konečnej splatnosti alebo z dôvodu zosplatenia. Termín konečnej splatnosti bol v Zmluve dojednaný na deň 20.12.2026. Žalobca v žalobe uviedol, že úver z predmetnej Zmluvy mimoriadne zosplatnil ku dňu 19.01.2020, a to Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 22.01.2020. Žalobca k uvedenému Oznámeniu nepredložil žiaden dôkaz o tom, že bolo Oznámenie žalovanému doručované a žalovaný mal reálnu možnosť sa s ním oboznámiť, resp. že sa Oznámenie dostalo do sféry pôsobenia žalovaného tak ako to má na mysli § 43 Občianskeho zákonníka. Žalobca v konaní predložil ďalej Predžalobnú výzvu na zaplatenie zo dňa 27.11.2019, kde pôvodný veriteľ upozornil žalovaného na to, že je v omeškaní so splácaním úveru a vyzval ho na zaplatenie dlžnej sumy. Zároveň ho upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote môže pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca doložil súdu aj doručenkú. Predžalobnou výzvou však žalobcu súdu preukázal len to, že pôvodný žalobca splnil podmienku výzvy pred zosplatením podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak nie to, že úver bol následne aj riadne zosplatený.

39. Podmienkou platného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej z predmetnej zmluvy v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred týmto termínom. Na druhej strane, postúpenie pohľadávky v rozpore s citovaným ustanovením má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu nemožno byť žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný.

40. Súd teda v danej veci dospel k záveru, že pohľadávka z predmetnej Zmluvy bola postúpená žalobcu Rámcovou zmluvou v spojení s Dodatkom 6K zo dňa 20.12.2022 bez toho, aby sa stala splatnou pred termínom postúpenia, a preto nebola preukázaná výnimka zo zákazu prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy na tretiu osobu v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca tak nepreukázal predpoklady pre platné postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy, a teda ani predpoklady pre nadobudnutie týchto práv, čím mu v konaní chýba aktívna vecná legitimačia.

41. V danej veci je súd tiež toho názoru, že postúpenie pohľadávky z banky na inú osobu, a to aj na osobu, ktorá nie je bankou, je možné realizovať len v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Podľa tohto ustanovenia môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12C 152/2014). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra legem a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Citované ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách umožňuje banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku. Súd dospel k záveru, že v zmysle citovaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými, ako to vyplýva to z citovaného ustanovenia zákona, na ktoré poukázal. Aj z dôvodovej správy k Zákonom o bankách (§ 92 ods. 7) vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa názoru súdu, zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože

zákonodarca umožňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní postúpiť. Pod formuláciou pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Ak by banka mohla postúpiť akýkoľvek živý úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktoré sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle Zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska, bolo by to v rozpore s účelom Zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného vzťahu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Takýto postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Súd však žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

42. Súd dospel k záveru, že z dôvodu nedodržania postupu pri postúpení pohľadávky voči žalobcovi v súlade s ustanovením § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaný. Žalobca totiž v konaní nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky bola táto splatná (či už uplynutím termínu konečnej splatnosti alebo vyhlásením okamžitej splatnosti celého úveru). Z uvedeneho dôvodu postúpenie pohľadávky na žalobcu je v rozpore s vyššie citovaným zákonom, a preto je tento právny úkon v zmysle § 39 OZ absolútne neplatný, s poukazom na čo nie je žalobca oprávnený z danej pohľadávky, a teda nie v konaní aktívne vecne legitimovaný (viď. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018).

43. Z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimačie žalobcu v konaní pre neplatnosť postúpenia pohľadávky (podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj s § 92 ods. 8 zákona o bankách) bolo potom potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť, a keďže žalobca nie je povinný zaplatiť žalobcovi istinu, nemohol sa ani dostať do omeškania s jej zaplatením, a preto súd zamietol žalobu aj v časti úrokov z omeškania. Pri konštatovaní neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok súd postupoval v súlade s nálezmi Ústavného súdu SR, ktoré za ústavnokomfortný považujú taký výklad právneho predpisu, ktorý má za cieľ udržať platnosť právneho úkonu a nie ju vysloviť „za každú cenu“. V danej veci mal súd za to, že ten výklad, ktorý použil, hoci jeho dôsledkom bolo vyslovenie neplatnosti zmluvy, je správny výklad a taký výklad, ktorý sa neprieči zmyslu a účelu zákona. Dôvody neplatnosti súd považoval za zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené.

44. V dôsledku konštatovanej neplatnosti zmluvy, od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok súd dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, a preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Na základe uvedeného sa súd už ďalej dôvodnosťou nároku žalobcu z pohľadu dodržania náležitostí Zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nezaoberal.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

48. Súd o náhrade trov konania rozhodoval zvlášť v zastavenej časti konania a zvlášť vo zvyšnej časti konania. Podaním zo dňa 27.06.2023 vzal žalobca žalobu späť v sume 30 Eur ako sumy uhradenej žalovaným a sumy 119,16 Eur ako sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, na ktorej sume už žalobca netrval bez uvedenia dôvodu. Procesne tak v časti sumy 30 Eur zaviniel zastavenie konania žalovaným, pretože uhradil pohľadávku po podaní žaloby a v časti sumy 119,16 Eur zaviniel zastavenie konania žalobcu, pretože vzal žalobu späť bez uvedenia dôvodu. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku, t.j. 3.827,59 Eur bol úspešný žalovaný, pretože súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Úspech žalovaného tak predstavuje 99,25%. Vo zvyšnej časti vznikol nárok na náhradu trov konania žalobcovi, t.j. v rozsahu 0,75% (v časti 30 Eur, ktoré žalovaný uhradil po podaní žaloby). Pomer úspechu žalovaného tak predstavuje 98,5% (99,25 - 0,75) vrátane časti konania, ktoré bolo zastavené

pre späťvzatie zo strany žalobcu. Žalovanému tak vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 98,5%. Vzhľadom na to, že žalovanému v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy konania nevznikli, súd mu z hľadiska procesnej hospodárnosti nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (§ 50 ods. 1 Exekučného poriadku). Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý sa zverejní na webovom sídle ministerstva. Návrh musí byť autorizovaný, inak sa naň neprihliada. Listiny, ktoré je potrebné pripojiť k návrhu na vykonanie exekúcie, sa podávajú elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúcie (§ 48 ods. 7 Exekučného poriadku). Ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronicкую schránku, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora. Exekútor je v

takom prípade zástupcom oprávneného pre doručovanie písomností do vydania poverenia na vykonanie exekúcie (§ 48 ods. 8 Exekučného poriadku).